

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nerancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir pețit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cuvântarea

rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE al Ardealului în ședința festivă dela 1 Decembrie 1932 a Senatului român

(După notele stenografice)

„Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa“.

Cu aceste cuvinte cu cari întâmpinăm luminatul praznic al Învierii Domnului, salutăm noi și ziua de 1 Decembrie, căci pe ea a ales-o Domnul să fie pentru noi, românii de dincolo de Carpați, ziua mult așteptată a desrobirii și dreptății, a unirii și a învierii — și prin urmare ziua mare și sfântă de bucurie a întregului nostru popor românesc.

Și de câteori ni s'ar părea c'am fi obosit cât de puțin în urmărirea destinațiunii noastre ca popor, decâteori piedeci și greutăți ni se vor rostogoli în cale, de atâtea ori să ne întoarcem cugetele la acea măreață zi, ca să sorbim din lumina și din entuziasmul ei forțe proaspete și nebiruite, duh de înțelepciune și putere, duh de înțelegere și de iubire frățască între toți conducătorii și între toți fiii neamul nostru.

O înțeleaptă și veche vorbă ne spune că o împărăție se poate păstra numai prin aceleași virtuți prin care a fost întemeiată. Ori, scumpa noastră Românie a fost clădită în deosebi prin aceste două puteri: prin unire și prin jertfă, — prin acea admirabilă unitate sufletească a neamului, care, sfidând nedreptele granițe despărțitoare, s'a păstrat neștirbilă dela Nistru până la Tisa, și prin acel înalt spirit de jertfă de care poporul nostru a dat nenumărate dovezi în toată bună vremea.

Cuvine-se ca recunoscătoare noastră aducere aminte să se îndrepte astăzi către toți eroii cunoscuți și necunoscuți, către toți mucenicii neamului cari, deoparte și de cealaltă a Carpaților, au adus jertfa prin care ne-au răscumpărat mân-

tuirea și ne-au hărăzit soarele libertății și al unirii de astăzi.

Binecuvântată să fie îndeosebi memoria celor 800.000 de frați ai noștri cari cu prețul vieții lor ne-au izbăvit din greaua noastră robie multi-seculară [Aplauze puternice].

Pe veci neuitată va rămânea recunoștința noastră către gloriosul Rege-liberator Ferdinand I. [Aplauze, întreg Senatul se ridică în picioare]. Înaintea jertfei lor și a Lui, cu o cucernică emoție și cu profundă evlavie ne plecăm astăzi genunchii și sărbătorește ne legăm în conștiințele noastre că le vom păstra întregă moștenirea [Aplauze prelungite].

Intre aceste nobile simțăminte, noi astăzi, în inimile noastre nu putem face loc urei și dușmăniei. Astăzi e ziua mărturisirii pe față și de aceea vrăjmașilor noștri cu gânduri revizioniste, le spunem răspicat în auzul lumii întregi, ca și înainte de aceasta cu 14 ani, în cetatea lui Mihai: procesul istoric dintre noi s'a încheiat, sentința a fost adusă definitiv la Alba-Iulia și, inapelabilă cum este, a fost sancționată de neînduplecata voință a întregului popor românesc [aplauze puternice] și binecuvântată de Dumnezeu care poartă grijă să se realizeze dreptatea sa cea eternă între popoare. Și să luați aminte că statul nostru național nu-i alcătuit din petice, ca să se destrame la cea dintâi suflare de vânt, ci este un organism unitar și viu, trăind prin conștiința de sine și de misiunea sa în lume a întregului nostru popor. [Aplauze puternice].

Precum în zile grele, de sub povara lanțurilor robiei, biserica strămoșească i-a spus iubitului ei popor credincios

cuvântul de încurajare desprins de pe buzele Mântuitorului: «Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar sufletul nu pot să-lucidă» — tot astfel și astăzi această biserică, care se simte una cu poporul ei, îi spune: Fii tare, iubitul meu popor românesc, încrede-te în Dumnezeu și în dreptatea Lui!

Acesta este omagiul pe care sfânta noastră biserică ortodoxă română îl aduce, prin

rostul meu, din încredințarea Sf. Sinod, slăvitei zile de 1 Decembrie. Impărtășind binecuvântările ei asupra întregului nostru popor și înfățișând devotamentul ei neclintit către Tron, zicem cu un gând și cu o inimă:

Trăiască Regele! Trăiască Țara!

[Unanime aplauze prelungite, întreg Senatul se ridică în picioare, ovațiuni].

Ne trebuie suflet

Vorbim de stările spirituale ale publicului românesc.

Ne aducem aminte cu ce avânt de însuflețire am primit venirea României la noi, și alipiarea noastră la România. De chiotele vesele răsuna dealurile și văile Carpaților. Nu era colț de țară unde să nu se manifeste culmea bucuriei.

Era natural. O iarnă lungă când ne părăsește, lumea resuflă ușurată și binecuvântă darurile primăverii. Și primăvara era pentru noi toamna anului 1918, cu zilele prime ale anului ce i-a urmat. Jugul apăsătorilor ne ținușe în amorțire lungi veacuri, cum ține iarna câmpul amorțit. Ne-am bucurat de libertatea dobândită de a fi noi stăpânii sorții proprii.

Dar, precum după desghețul de primăvară de multeori cade bruma pe câmp și-i nimicește podoabele, așa și după bucuria dela început ne lovește greul vieții, care din ce în ce sporește și ne descurajază...

Poporul nostru, creștin și evlavios, e tot mai mult scos din ogașele sale bune și din tradiția la care ține mult.

Noii profeți, care de care, s'au întrecut pe sine în a croi planuri mari, în a căuta să arate viitorul în colori strălucite, momind lumea, ca să ajungă ei la cârmă.

Mulțimea s'a lăsat sedusă de vorbe, a început a se des-

bină în partide și a lupta cu patimă contra celor din grupările contrare. — În vremea aceasta, dușmanii din afară ne săpau la temelii țării, ear în timpul din urmă deveniră tot mai temerari: Să ni se desfacă țara, — cer ei — căci nu sântem vrednici de ea, n'o știm cârmui.

Aici ne duc desbinările. Aici ajungem, luându-ne după francmasoni și atești...

Contrarii religiei n'au creiat și n'au susținut țări. Ireli-giositatea destramă, nu zidește. Prin legi greșite o desorientare deplină a pus stăpânire asupra sufletelor.

Mai ieri am dat, să zic, o bancnotă vecinului, să se ajute în necazurile sale; azi îmi trebuie suma și o cer îndărăt dela vecin. «Nu se poate! îmi răspunde. Ne aflăm în converșiune, și nu trebuie să plătim nimic până peste 20—30 ani, dar și atunci jumătate suma, căci plugarii sânt scutiți prin lege». Inzadar te rogi. Răspunsul definitiv e: «pentru ce mi-ai dat bani, dacă nu poți aștepta după terminul de plată ce-l hotărăște legea?». De multeori trebuie să pășească la mijloc vecinii, ca să nu-și repună viața debitorii și creditorii cari se iau la vorbă din cauza datoriiilor. Odinioară, nu e de mult de atunci, încrederea domnească în popor. Nu se compuneau atâtea zapise, cu sute de

timbre ca azi. *Cuvântul* dat nimenea nu și-l retrăgea. Acum se scriu zapise, se pun caventi și martori, — și apoi actele să talmăcesc și răstălmăcesc.

Dacă vrem să trăim, trebuie să sfârșim neapărat cu politica destrămărilor. A sosit vremea refacerii. Înaintașii noștri au luptat cu greul iernei, în care i-au aruncat despoții. Au suferit lanțuri și robie, întăriți de legea strămoșească. Noi ne nimicim prin nesocotința noastră, când nu știm spune VETO acolo unde trebuie și când ne lăsăm mânați de curente rele și primejdioase.

Sântem amenințați din afară, în meetinguri și gazete, dușmanii noștri ne pregătesc din nou robia de care ne-a mântuit anul Domnului 1918. Dându-ne seama de cele ce pot urma, s'a trezit în sfârșit conștiința românească.

Reacționăm atacurilor. Reacționarea noastră dovedește simț de solidaritate. Când vom fi solidari, de nimic nu ne temem. Solidaritatea ne duce totdeauna la Dumnezeu, dacă procede din râvnă nobilă, căci unde sânt doi sau trei adunați în numele lui Isus Hristos, și Mântuitorul este de față.

Adunările de protestare, în scop nobil s'au făcut. Deci și Hristos în ajutorul nostru vine, și va veni și mai mult în viitor, perzistând noi în urmărirea scopului nobil și sfânt.

Unde e voință bună, vine și ajutorul dumnezeesc.

Acest nou suflet îl doresc eu neamului românesc în preajma sărbătorilor Nașterii Mântuitorului.

Prot. Vasile Gan.

Nr. 9460.

Circulare

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Apropiindu-se praznicul Nașterii Domnului, Vă invităm întru niște de urgență organizațiile Sf. Gheorghe ale tinerimii adulte din parohii, pregătindu-i pentru învățarea colindelor din ajunul Crăciunului.

În localitățile, unde tineretul nu colindă, ci pregătește de sărbători coruri și producții teatrale în școală, să se ceară permisiune din bună vreme pentru asemenea producții.

Parohiile și consiliile parohiale să pună în vedere tineretul să se abțină de la petreceri incompatibile cu sfințenia praznicului Nașterii Domnului. Sânt interzise petrecerile cu beuturi spirituoase pentru tinerimea din Soc. Sf. Gheorghe. Unde tineretul obișnuște să colinde în

ajunul Crăciunului, darurile primite dela credincioși se vor capitaliza la fondul societății. Tot astfel și venitul producțiilor teatrale ale tineretului.

Despre aceasta se va raporta aici pe calea oficiilor protopopești până la 15 Ianuarie 1933.

Sibiu, 7 Decembrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 9459/1932 Bis.

Apropiindu-se praznicul Nașterii Domnului, Vă invităm să convocați de urgență Societatea femeilor ort. din parohii și a pornii între credincioși strângerea de danii pioase pe seama văduvelor, orfanilor și a nevoiașilor din parohie, spre a le distribui din prilejul sărbătorilor.

Consemnarea acestora, precum și a daniilor ce se vor distribui, să se înainteze aici pe calea oficiilor protopopești până la 15 Ianuarie 1933.

Sibiu, 7 Decembrie 1932.

Consiliul arhiepiscopesc.

Ziua onomastică

— a I. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae —

Praznicul sfântului mare ierarh Nicolae s'a ținut în centrul Arhiepiscopiei cu multă cucernicie și obișnuită solemnitate.

Serenada clericilor

În presara zilei s'a prezentat la rezidența mitropolitană corul academiei teologice „Andreiane”, executând cântări alese, sub conducerea părintelui profesor Nic. Topolog; iar prin rostul studentului Vasile Stancu s'au adus înalțului prelat respectuoase urări de bine, asigurându-l că atât în timpul cât vor fi studenți, cât și după aceea se vor atașa cu fiască dragoste părinteștilor sfaturi arhieresti.

I. P. S. Sa mulțumește pentru călduroasa manifestare. Arată clericilor, că astăzi, mai mult ca ori când, lumea face apel la lumina bisericii; motiv, din care îndeamnă pe toți studenții la o cultură cât mai temeinică creștină.

Serviciul divin

Sfânta liturghie a fost celebrată în catedrală de I. P. S. Sa arhiereul Vasile, cu mare asistență, ear răspunsuri e liturgice, le-a dat corul mixt al catedralei, sub conducerea prof. T. Popovici.

Predică a rostit părintele Gh. Secaș, arătând faptele sfințitoare ale vieții unui om, cum s'a străduit să fie sfântul ierarh Nicolae.

La finea sfintei liturghii Prea Sfințitul arhiereu Vasile a rostit o rugăciune de mulțumită și cerere cătră Cel Atotputernic pentru îndelungă viață, pace și sănătatea I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru.

La reședință

După terminarea serviciului divin, s'au prezentat la reședință, în frunte cu P. S. Sa arhiereul Vasile, consilierii arhiepiscopiești și mitropolitani, profesorii Academiei teologice, profesorii și profesorele școlii normale „Andrei Șaguna” și ai celorlalte institute de învățământ, șefii autorităților civile, conduși de prefectul Dr. Coriolan Ștefan, Comitetul central al Asociațiunii, reprezentat prin dnii Dr. Gh. Prada, Dr. Ilie Beu, Dr. Vas. Boșoga, S. Țeposu și un număr mare de intelectuali mireni.

În numele celor prezenți, P. S. Sa arhiereul Vasile, a adresat I. P. S. Sale omagiale urări din prilejul zilei onomastice, urări de bine pornite din neclătită și înțelegătoare iubire și stimă cătră Capul sfintei noastre biserici dreptmăritoare din Ardeal: «Fii mereu, Înalt Prea Sfințite, povătuitorul nostru spre culmea idealului creștin, spre care ne chemi prin cuvânt și faptă. Toți credincioșii din cuprinsul mitropoliei noastre, — și nu mă sfiesc să spun că și dreptmăritorii creștini cari nu stau direct sub oblăduirea I. P. S. Tale, — în ziua de astăzi au cugetul îndreptat cătră I. P. S. Ta și te cuprind în rugăciunile lor cu iubire și devotament. Dumnezeu prin harul Său să-Ți dăruească încă mulți și fericiți ani de binecuvântată păstorie».

Di prefect, Dr. Coriolan Ștefan, a prezentat înalțului prelat felicitările guvernului și ale populației județului Sibiu.

La finea vorbirilor I. P. S. Sa răspunde prin calde cuvinte, a căror cuprins îl redăm, pe scurt, în următoarele:

Vă mulțumesc din inimă pentru urările atât de calde ce le-ați exprimat cu ocazia zilei mele onomastice. Aceste urări le consider ca urmarea legăturii sufletești ce-a existat totdeauna între turmă și păstor, legătură cu care biserica noastră a putut să facă față greutăților vremii.

Vă asigur că n'am în suflet o mai vie dorință decât ca, prin ajutorul lui Dumnezeu și al colaboratorilor mei, să stau totdeauna în misiunea idealului celui mai înalt și sfânt.

Biserica este instituția chemată să lumineze sufletul neamului nostru. Nori negri plutesc amenințători la un pas de granița dinspre răsărit a țării, și preocupările noastre de toate zilele abia ne lasă să ne dăm seamă de această primejdie. Nu văd altă apărare, în fața acestei primejdii, decât singură concepția creștină, pe care s'o putem opune cu speranță de izbândă.

Ne găsim, în mijlocul acestei lupte, între două concepții cu totul opuse. Rolul bisericii se impune cu necesitate mai mare decât ori când altădată.

Iată de ce vă rog, ca Domniile Voastre, cu înțelegerea ce-o aveți pentru idealul creștin, să dați pildă de alipire nefermărită cătră sfânta noastră biserică. Așa interpretez dragostea D-Voastră exprimată la acest prilej, nu atât modestei mele persoane, cât sfintei biserici pe care o păstoresc.

Dumnezeu să ne ajute tuturora! Domnul să Vă binecuvinteze!

I. P. S. Sa a primit în cursul zilei urările armatei din garnizoana Sibiu, prezentate din partea dlui General V. Economu, Comandantul Corpului VII Armată, însoțit de mai mulți domni ofițeri superiori, — precum și un mare număr de scrisori și telegrame de felicitare din întreaga țară. —

Asociindu-ne acestor sincere și fidele manifestații, rugăm pe bunul Dumnezeu ca pe I. P. S. Sa, să-l țină întru mulți și fericiți ani, spre propășirea în cele bune și frumoase a clerului și poporului nostru!

P. S. Sa Episcopul Roman al Oradiei

— a împlinit vârsta de 80 ani —

Prea veneratul arhiereu dela frontiera de vest a patriei române, P. Sf. Sa episcopul Roman, care se bucură de generală stimă și admirare atât în cercuri bisericesti, cât și în cele mirenești din toată țara, a împlinit anul acesta, în ziua marelui ierarh Nicolae, opt decenii de viață.

Dăruit dela Dumnezeu cu prețioase și rari podoabe sufletești, a muncit și a suferit, ca preot în toată vremea, ca profesor, ca om politic, ca scriitor, picurând în zile de mărire și în zile de ispitire, idei și îndemnuri izvorâte mereu din bătrânească înțelepciune și din nesfârșită și creștinească bunătate de suflet.

Neamul românesc, împreună cu biserica sa, se simte mândru și fericit în fața luminoasei figuri a celui ce a atins vârsta patriarhală, a martorului și înfăptuitorului de fapte istorice, a celui ce a plătit cu semnul muceniciei evenimentul desrobirii fraților săi prizonieri.

Fericită este eparhia renăscută în Bihor, care l-a înălțat în scaunul ei vlădicesc, ca pe unul din neclătiții străjuitori la hotar de țară!

Cel Atotputernic, în hotărârile sale necuprinse de mintea omului, să păzească și mai departe pe sărbătoritul chiriarh, spre bucuria obștei credincioșilor noștri de pretutindeni.

Întru mulți și rodnici ani, Stăpâne!

Organizați Oastea Domnului

Sfatul catihetic dela Sibiu

Secția Sibiu a Asociației clerului «Andrei Șaguna» a voit să facă din adunarea ei generală dela 24 Noemvrie 1932 «o zi de lucru», nu de «paradă», și la urmă s'a constatat că a fost o zi de înălțătoare sărbătoare, la care Înalt Preasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit s'a văzut din nou profesorul animat și înțelept la cursul Său de catihetică de pe vremuri, încunjurat aproape de aceiași elevi. Ziua aceasta plină de înălțare sufletească, spontan izbucnită, îndrăznesc să o numesc o zi frumoasă rară. Cei vreo optzeci preoți-delegați ai despărțimintelor prezenți nu cred, că o vor uita vreodată. Deși solemnă prin tonul ei, pornind dela sfânta liturghie servită de I. P. S. Sa cu sobor de preoți, cu predica pâr. Scorobeț, — care accentuiază necesitatea de a «urca» și preoțimea noastră tot mai des la centrul eparhiei pentru a se înviora cu puteri nouă, — și cu invocarea Duhului sfânt, și până la fine, s'a caracterizat printr'o atmosferă de prietenie, intimă, familiară. Dispăruse distanța dintre oameni, și buna dispoziție sufletească și însuflețirea I. P. S. Părinte s'a strecurat ca un balsam binefăcător în sufletele celor ce au luat parte. Dar a fost zi rară și prin rezultatele, la care s'a ajuns.

Adunarea s'a ținut în aula academiei teologice «Andreiane».

După cuvântarea de deschidere a părintelui E. Cioran președintele secției, care spune, că ceace se face azi e numai începutul marelui probleme a catehizării, într'o luminoasă și caldă cuvântare, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae fixează în linii largi problema catihetică arătând, că viața dorește un ideal nou, duh nou, lumină nouă și prin urmare se impune un ideal nou pedagogic, un nou fel de educație în școală, țesând în jurul acelei idei

fundamentale și rezolvind în chipul cel mai norocos o mulțime de chestiuni, care privesc sufletul omenesc și idealurile pedagogice de azi și de până acum, raportul dintre biserică și stat în chestiuni de învățământ religios, fotoasele care le câștigă statul și societatea în vremuri de grea cumpănă cum sânt ale noastre, cere binecuvântarea Domnului pentru lucrările îndrumate. După salutul P. S. S. Pâr. Episcop Vartolomeiu și al delegației de trei preoți olteni (președintele societății Renașterea, protoiereul de Jiu și directorul școlii normale din T. Jiu P. Dănu) și după cuvântarea dlui inspector școlar primar P. Petrescu, care aprobă justele constatări pedagogice ale I. P. S. Sale, se trece la programul zilei. Protopopul Gh. Maior, profesor de religie la școala normală «A. Șaguna» Sibiu, cetește conferința «Preotul în școală», arătând ce trebuie să ducă în școală preotul-catihetic: ideal nou, lumină nouă, atitudine creștină, — care să emane firesc din concepția lui creștină despre lume și viață, din psihologia cu suflet creștin, și din metoda corăspunzătoare acestei psihologii — și un model de viață creștină ireproșabilă.

Preotul Dr. Nicolae Stinghe din Brașov ne dă un proiect de programă analitică militând pentru cercurile concentrice, istorioare morale la clasa I și catehism la clasa IV.

N. Colan, rectorul academiei teologice, studiind problema manualelor recomandă să se compună două feluri de manuale, unul pentru elevi și altul cu lecții lucrate în întregime pentru propunători, și fixează datele până la care ar trebui să avem program analitic, manualele lucrate și aprobate și apoi tipărite, așa ca la începutul anului școlar viitor să fie gata toate. Manualele

cere să fie lucrate pe țară sau măcar pe metropolii, ca să poată fi vândute ieftin. Selectarea să se facă prin concurs.

Protopopul Dr. Vasile Oana, dela Sebeș, arată și recomandă metoda de urmat la fiecare fel de materie religioasă, în conformitate cu principiile pedagogice cele mai sănătoase.

După masa luată împreună de toți participanții la adunare în frunte cu I. P. S. Sa Părintele Nicolae și cu P. S. Sa Părintele Vicar Vasile, — la academia teologică a urmat discuția interesantă în jurul referatelor, care a captivat în chip deosebit. Discuția a fost condusă cu dibăcie remarcabilă de I. P. S. Sa dovedindu-se pedagog religios neîntrecut. Rezultatele discuției sânt următoarele:

La întrebarea cum va intra preotul în clasă *la prima oră de religie*, se arată că va intra ca reprezentant al lui Hristos atât prin înfățișarea externă, cât și prin atmosfera de caldă prietenie, de iubire ce o va duce cu interiorul. Nu va trata poate subiectul unei lecții din programă; va produce însă apropierea sufletească necesară viitoarei munci, fiind de foarte mare importanță felul cum va intra pentru prima dată în școală ca propunător.

Dintr'o conferință I. P. S. Sa scoate la iveală afirmația, că *prin inima copiilor se intră mai ușor la inima părinților* și se insistă asupra acestei chestiuni, evidențându-se, că copilului să i se dea vorbe bune, îndemnuri alese, nu numai la lecțiile de religie, ci și pe stradă, în biserică și acasă cu ocazia eventualelor vizite duhovnicești, pe care le face preotul la enoriașii cu copii.

Cât privește programa analitică, — se combat cercurile concentrice, arătându-se că sânt o reminiscență a vremii când pedagogia religioasă puneă prețul cel mare pe însușirea textului, pe memorizare. Se va ține seamă

de istoria mântuirii după *principiul cristocentric*, care înseamnă că tot ce se face la religie în V. T. va duce spre Hristos, ca Mântuitor al sufletelor. Se constată, că e greșită tendința de a se elimina V. T. din programa analitică, ori de a face din el istorie laică searbădă. Istoriorele morale tendențioase, fabricate ad hoc de cele mai multeori, și poveștile, nu sunt potrivite la Religie, deoarece pot forma convingerea micilor credincioși, că totul ce li se va mai spune la Religie va avea caracter de fabulă, de mit. Să se ia bucăți potrivite din Sf. Scriptură, cari nu intră în «istoria mântuirii»; se recomandă «Tovie» împărțit în unități firești după ideile, care se cer scoase la iveală, fiind foarte potrivite pentru cl. I primară. Părându-se la un moment dat, că un membru al adunării s'ar fi contra Catehismului, (deși se combătea părerea, ca întreaga clasă a IV să fie destinată exclusiv Catehismului, și că pentru clasa aceasta e prea de vreme un manual de catehism, ca să nu se treacă la mecanizarea odioasă din trecut, ci să se facă «catehism» la toate lecțiile de Religie din clasa I până la IV. la «generalizarea» sistemizării lor, rezervându-se numai ultimul trimestru dela clasa IV pentru sistemizarea învățăturilor după Simbolul Credinții, Decalog, Por. bisericăască și Tatăl nostru) — atrage declarația categorică a I. P. S. Sale, că vrea catehismul în școala primară și-l vrea dus de acolo în familii. Se constată însă, că neînțelegerea era numai aparentă și se reducea la vremea, când să i se dea în mână elevului Catehismul-manual, crezându-se, că pentru aceasta nu clasa IV e cea mai potrivită.

Referitor la manuale se aprobă concluziile propuse de rectorul N. Colan, deși unui membru i se pare, că în termenul propus manualul pentru catihetic nu s'ar putea lucra, fiind timpul

FOIȘOARA

Ardealul și românii ardeleni în însemnările călătorilor străini

— Note cu prilejul frământărilor revizioniste —

Ardealul îl cutrieră în curgerea vremii o mulțime de cercetători și călători străini, cari își așternură pe hârtie în chip nepartinitor impresiile lor despre locuri și oameni și despre viața ce se desfășura în largul pământului nostru.

Din scrisul unora se desprinde admirația pentru frumusețile Ardealului pitoresc. Câteva exemple ne vor lămurii.

Ardealul îți lasă un peisaj măreț și romantic. Șivoaiele care se aruncă în prăpastie și șerpuiesc prin văi, miereașă încântătoare a florilor și a ferburilor călcate în picioare, de turma

ce pașie, coliba singuratecă a ciobanului pe vârful muntelui, muntele înșuși ridicându-se departe, mai presus de nouri, acoperit peste tot, afară de regiunile cu zăpadă, de un strat adânc de pământ vegetal, și pretutindeni împodobit cu înalți și maiestoi copaci de pădure, ori cu o verdeață bogată și vioale, — tot acest amestec de frumuseți îți mulțumește nespuse de mult vederea, — scrie pe la 1808 consulul englez Toma Thornthorn.

Profesorul Mac Michael, dela universitatea din Oxford, nimit de luncile râurilor noastre șerpuitoare și de coastele dealurilor noastre cu spinarea netedă, își notează că 'n aceste regiuni Ardealul este «ca o grădină roditoare și bine sădită».

Slavistul Raicevich are pentru munții noștri cuvinte frumoase ca acestea: Munții Ardealului sânt mai zămbitori, decât Alpii Elveției.

Prof. dela univ. din Paris, Sain

Marc Girardin, petrecând o noapte la Mehadia, își înseamnă în carnetul său: «Am simțit acolo ceva dintr'o noapte la Neapole».

Prof. german Laxman scrie patetic: «Ardealul este o țară, pe lângă care cele mai bune și mai frumoase din țările noastre par copii vitregi ai naturii».

Chiar și contele Ștefan Tisza, șampionul politicii austro-ungare din vremea războiului mondial, a recunoscut că «Ardealul este cel mai prețios mărgăritar din coroana sfântului Ștefan».

Însemnările altor călători măturisesc despre latinitatea românilor ardeleni. Începând cu Italianul Della Valle din veacul al XV-lea aproape toți călătorii cari ne cunoscără, remarcă limpede latinitatea graiului și obârșia latină a rasei noastre.

Contele Ludovic Sürmer se pronunță astfel:

«Îmbrăcămintea românilor seamănă cu a strămoșilor lor, așa cum sânt înfățișați pe columna lui Traian».

Francezul August Legard observă că «portul românilor este ca a urmașilor Cesarilor și Ciceronilor».

Rusul Anton Demidov, soțul Matildei Bonaparte, constată că românii au un port «care seamănă foarte mult cu a figurilor din Trastevere».

Francezul Salaberry vede în ținutura românului «toga romană», iar în opincile lui «sandalele dela curtea lui August».

Contele Alex. de Hauterive vede romanitate chiar și în felul lui de vorbire. «La judecată, țăranel e sfios la început, de ai crede că nu e în stare să-și expună pricina, dar când începe a vorbi, în cuvântarea lui, se simte ceva din elocvența Romei».

Anton de Gerando constată la femeia română «tip italian» și despre ulciorul, cu care aduce ea apă lim-

prea scurt. Se afirmă, că deși programa trebuie să fie una, manualele ar trebui lucrate după eparhii, deoarece necesitățile locale reclamă să fie dezvoltate lecțiile în chip deosebit. Se arată însă, că aceasta e datoria catihetului, și nu a manualului. Se aprobă selectarea manualelor prin concurs și premiu. Se exprimă dorința, ca aprobarea din punct de vedere religios și de pedagogie religioasă să se facă de biserică prin organele sale firești, iar din partea statului numai din punctul de vedere al siguranței și eventual al pedagogiei generale.

În ce privește metodică s'a fixat principiul, ca tot ce se face la Religie, să plece dela biserică și trecând prin viață să ducă la biserică. Se va preda după treptele formale, dar nu privindu-le rigid, nu ca un tipar, nu fiind robul lor, ele arătând doar merul psihologic de asimilare.

Impresionant se discută chestiunea spovedaniei și cuminecării elevilor de școală primară. S'a cerut de un membru spovedanie individuală. La aceasta s'a arătat, că după dreptul canonic al marelui Șaguna aceasta se face numai dela 12 ani încolo. Spovedania în școala primară se privește întâi ca taină și în al doilea rând ca mijloc de educare spre spovedania individuală; până la vârsta de 10 ani se admite și cea colectivă. Cine vrea, o poate face individual începând dela clasa I. Cât privește sfânta cuminecare, s'a arătat cum trebuie să fie pregătiți pentru primirea ei cu vrednicie, pornindu-se dela practica, pe care copiii o cunosc dela casa părintească și dela biserică, dar dându-li-se și altă pregătire potrivită, cu aromă mistică; fără pregătirea aceasta să nu fie duși la sfânta împărtășanie.

La parte la discuție și inspectorul general al învățământului primar, Sibiu, dl P. Petrescu, arătând, că lipsește din programul zilei un referat asupra raportului ce trebuie să fie între

preot și învățător, arătând cum e el pe unele locuri și cum ar trebui să fie. I se face cunoscut, că și chestiunea aceasta a preocupat comitetul secției, dar, dorind ca adunarea să nu fie mai mult de o zi, s'a amânat. Dl inspector aprobă manualul pentru propunător ca un lucru pe care dsa îl preconiza pentru învățători la toate materiile.

După această interesantă discuție se trece la partea administrativă a adunării. Se cetesc rapoartele despărțămintelor și diverse propuneri. La aceste rapoarte I. P. S. Sa face câteva observații, arătând că, deși în vădit progres, unele despărțăminte lucrând foarte frumos, mai lasă de dorit. Lipsesc dintre subiectele tratate în diversele despărțăminte preocupările teologice mai adânci (problema mântuirii, a harului divin, despre cruce etc.) și prea puțin s'au discutat problemele sociale la ordinea zilei. Arată apoi cum trebuie înțeleasă biblioteca parohială; nu numai ca o bibliotecă pentru popor, cu snoave etc., ci și cu cărți de teologie pentru preot, cari să fie și citite. Din multe rapoarte se constată o atitudine de neînțelegere din partea preoțimei a însemnatei probleme religioase de misionarism, pe care a rezolvit-o «Oastea Domnului». Spune că judecă pe preot și după starea bibliotecii și a atitudinii lui față de «Oastea Domnului», care nu trebuie să-l sperie; căci azi nu mai merge cu patriarhalele metode de păstorie moștenite prin tradiție. — Cât privește rapoartele dela despărțăminte, dorește să fie scrise în dublu exemplar, din care unul totdeauna să se trimită I. P. S. Sale pentru a le citi personal.

Se votează apoi câteva propuneri prezentate de birou.

După votarea lor, părintele protopop E. Cioran, președintele secției, mulțumește I. P. S. Sale că a binevoit să stea toată ziua în mijlocul preoțimei îndrumând

cu atâta tact, atât de luminos și de înălțător, lucrările adunării, asigurându-l de devotamentul filial al preoțimei și de dorința ei de a urma sfaturile înțelepte ce i s'au dat, și încheie ședința. I. P. S. Sa împărtășește binecuvântarea Sa, bucurându-se de străduințele preoțimii de sub păstoria Sa.

Așa a decurs această înălțătoare zi de sfat catihetic: cu lucru continuu dela ora 8 și jumătate până la ora 8 și un sfert seara, întrerupându-se abia o oră și jumătate pentru masă.

Lucrul catihetic, început bine și cu hărnicie, Domnul să l binecuvinteze cu roadă îmbelșugată!

Prot. Gh. Maior.

Semn bun!

De abia a trecut un an dela apariția în românește a **Omiliilor duhovnicești** ale sf. *Macarie Egipteanul*, datorită osârdiei Păr. Cice-rone Iordăchescu dela Facultatea de teologie din Chișinău, și iată că o a doua ediție vine să demonstreze că cele 1500 exemplare ale primei ediții n'au fost suficiente să satisfacă pe toți doritorii de bună carte religioasă. Trecerea atât rapidă a acestei cărți a fost ajutată de ferocita împreunare a doi factori importanți: valoarea intrinsecă a cărții și a traducerii și interesul arătat de conducerea bisericească basarabeană care a plasat 600 de exemplare la preoțimea de-acolo.

Despre valoarea cărții am vorbit în această foaie cu prilejul primei ediții când am recomandat-o călduros și preoțimii noastre. E o carte rară, socotită în tot trecutul bisericesc ca atare, întrunind o serie de însușiri și de avantagii, cari o fac căutată și de firile mai intelectualiste, și de cele mistice și de cele practice. O interpretare în deosebi din punctul de vedere al sufletului individual și o dezvoltare amplă a învățăturilor de credință, în care se succed mii de imagini din viața imediată, fac din această carte un *Vade mecum* de neprețuit folos atât pentru cel care vrea să-și lămurească o dogmă a bisericii, cât și pentru cel ce vrea să-și explice o mișcare a sufletului; e și-o carte de studiu teologic, dar și una de meditație zilnică. Nu găsești carte în care să se facă mai firesc trecerea dela teorie la prac-

tică, dela formulă intelectuală la experiență imediată, și viceversa. Nu găsești, după evanghelie, altă carte care să împreune mai firesc, mai organic *adevărul și viața*.

Recomandăm și acum această carte tuturor preoților și studenților teologi în deosebi. Nu trebuie să scape nimănui prilejul de-a avea o carte de căpătâi.

Dr. D. Staniloae

Probleme, fapte, comentarii

Comemorarea întregirii României cu Ardealul, în ședințele înălțătoare ale parlamentului român de-a 1 Decembrie 1932, a fost în-prospetarea energiilor de-a stăpâni și apăra pământul neamului românesc în întinderea sa actuală.

La senat, ca și la cameră, au luat cuvântul cei mai recunoscuți oratori ai parlamentului, lămurind faptele istorice din care a răsărit marele praznic al zilei.

După notele stenografice publicăm, la alt loc, discursul rostit de reprezentantul autorizat al Sfântului Sinod, I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului, — o cuvântare demnă și așezată, care formează *un tot armonios*, unde nici frați din „cealaltă strană” nu vor putea descoperi o notă discordantă, sau măcar o „aluzie confesională”.

Singurul dl senator N. Iorga a găsit nimerit ca, în discursul său, să pomenească de-o asemenea „aluzie confesională”.

Dl profesor, animatorul și îndrumătorul, în comentariile sale a binevoit să condamne un lucru, pe care nu-l săvârșea cel vizat...

Dar, să fim iertători.

Tot dela aniversarea unirii. — La adunarea *arădană* P. S. Sa episcopul Grigorie a citit emoționanta rugăciune a părintelui Gh. Ciuhandu, aceea rostită, la 1918, în cetatea lui Mihai Viteazul.

Cuvântarea arhierului este urmată de cuvintele calde ale fruntașului național, ale d'ui *Vasile Goldiș*, celce făcuse propunerea unirii la Alba-Iulia.

Au vorbit apoi: dl *Dr. Ion Suci*, unul dintre organizatorii adunării naționale dela 1918, părintele *Dr. Gh. Ciuhandu*, președintele *Asociației clerului „Andrei Șaguna”* din mitropolia Ardealului, ca reprezentant al celor două mii de preoți, al căror președinte este. Și mulți alți oratori, vestind lumii că și *Aradul* face un trup nedespărțit cu românii din Dacia Traiană, de care nici o lege omenească nu-i mai poate despărți. —

Cea mai mișcătoare, între toate manifestările de-a 1 Decembrie 1932, a fost poate aceea a *tinerimii* dela școalele primare din București.

La aniversarea unirii Ardealului cu vechiul regat, elevii și elevele școalelor primare din capitala țării s'au adunat în sala de

pede și rece de la izvor, susține că-i «de formă etruscă».

Alți călători străini, mai vechi și mai noi se văd surprinși de numărul cel mare al românilor, pe cari li întâlniră pe pământul Ardealului.

Istoriograful Engel scrie că «partea cea mai însemnată și mai tare din locuitori Ardealului o formează românii».

Sulzer constată că «nația românilor este ca număr mai mare decât toate celalalte nații împreună».

Este aprobat de D. Csánki, istoricul Corvinienilor.

Tot Sulzer ne relatează cu duioșie despre suferințele negrăite ale românilor ardeleni sub lungă și greaua asuprire străină. «Romârul e coborât mai jos decât ori-care clasă a omenimei».

Marc Girardin observă cu adâncă amărăciune: «românii sânt ființe degradate de mizerie».

Cont. Lud. Stürmer stabilește la români «o decădere către animal și că sufletul românului poartă marca robiei».

Mac Michael exclamă îngrozit de jalnică stare a românilor din Ardeal: Nici în Nubia și în Egipt n'am văzut o mizerie umană mai desăvârșită!»

Mănunchiul acestor spicuri s'ar putea spori ușor, dar nu-i nevoie. Din ele apare pregnant că ochii călătorilor străini ne-au văzut indigeni în pământul Ardealului, ne-au văzut mai numeroși decât toate celalalte națiuni împreună și ne-au văzut prădați de cea mai neagră mizerie.

Prin înfăptuirea unității noastre naționale ca țapâni legitimi ne-am primit stăpânirea strămoșească. Apoi ca poporul cel mai numeros din Ardeal am luat în mână cârma. Ear prin o seamă de așezăminte nouă am început a ne scutura de lipsurile hărăzite de vitregiile vremii.

În consecință, cu toată zdroaba și cu toată opintirea cercurilor revizioniste, din stăpâni nu ne-om face earăși slugi, din cărmuitori n'om deveni earăși iloți, și din lumină nu ne-om pogorâ de nou în întunerec!...

Pr. *Andrei Pascu Măgureanul*

Calendar pe anul 1933, pe seama tineretului plugăresc al satelor, a scos de sub tipar revista mult îngrijită «*Poporul Românesc*», [Gara *Chitila*, județul Ilfov]. Această bună revistă pentru popor, — cu abonamentul de 120 lei pe an, — având și excelente motive colorate, își păstrează loc de frunte în rândul publicațiilor pentru săteni.

Organizați Reuniuni de femei

festivități a palatului institutorilor, unde după reușite producții corale și literare executate de tinerime, s'a dat citire, între urale și ovații, unei scrisori deschise, adresată de elevele și elevii școlilor primare din municipiul București către colegii și colegele lor din Budapesta.

În acest mesaj simbolic, tinerii noștri școlari se îndreaptă cu gândul către conșcolarii dela Budapesta, în dorința ca acolo, ca și la noi, tinerimea să fie educată în aspirațiile unui viitor al păcii și iubirii de popoare... „În sufletele noastre, — spune scrisoarea copiilor, — nu ni se toarnă de ai noștri ura contra voastră, ci dimpotrivă dragoste și frăție către toți... Dorința noastră e să nu fiți înșelați de veninul amăgitor al celor dela voi... Dacă însă cruda soartă va face să ne înfățișăm față în față, ca dușmani, vă mărturisim, cu durere în suflet, că nu vom fi mai pe jos decât părinții noștri. Atunci, cu sufletele împăcate, vom zice: Doamne, iartă-ne! Ne facem datoria!”

Fapta școlarii bucureșteni face mare cinste tuturor școlilor românești și în deosebi conducătorilor din fruntea lor, ca veritabili educatori ai generației care este nădejdea noastră de mai bine.

Preoțimea din protopopiatul Sebeșului a introdus, încă din anul trecut, misiunile religioase pentru popor: timp de două zile, preoți și păstoriți lasă grija cea lumească, înălțând rugăciuni și ascultând învățăturile evanghelice, și nutriendu-se astfel cu hrană duhovnicească.

După misiunile anului trecut, făcute în comunele Ohaba și Săsciori, cu bune rezultate, s'au ținut și anul acesta, și anume în comuna Călnic, în 20 și 21 Noemvrie.

Programul misiunii s'a desfășurat sub conducerea Prea Cucerniciei Sale părintelui protopop Dr. Vasile Oana, asistat de un sobor numeros de preoți.

Duminecă, în 20 Noemvrie, la priceasnă a predicat Cucernicia Sa părintele T. Moga din Loman despre rugăciune și puterea ei pentru mântuirea sufletească. După amiază, în Casa culturală din Călnic, tinerimea societății „Sf. Gheorghe” a dat un frumos festival religios, cu cântece sub conducerea învățătoarei preotese Elena Voișan. Fanfara tinerimii de-asemena și-a dat concursul său. La sfârșitul festivalului, părintele protopop scoate la iveală, într-o scurtă cuvântare, progresul săvârșit de comuna aceasta, care și-a înălțat Casa sa culturală, datorită armoniei ce stăpânește între biserică, școală și administrația comunală. La vecernie a predicat Cucernicul păr. V. Popa din Sebeș, despre pregătirea creștinului pentru mărturisire.

Seara la ora 7 și jumătate s'a ținut conferința pastorală în casa Cuc. părinte Dr. Ioan Voișan. S'au discutat chestiuni de liturgică și tipic, învățământul religios a for-

mat subiectul unei conferințe, ținute la Sebeș în Septemvrie a. c.).

În 21 Noemvrie, după sfânta Liturghie a predicat părintele protopop despre rolul mamei creștine în familie. A urmat apoi sfințirea apei și celelalte acte sfinte, împreunate cu asemenea misiuni religioase. Sa remarcat din nou frumusețea slujbelor bisericesti săvârșite în sobor de preoți, în frunte cu protoiereul lor.

Conferință pastorală în protopopiatul Ilia. Adunarea Asociației clerului „Andrei Șaguna” din protopopiatul Ilia s'a ținut în 8 Noemvrie a. c. la Câmpuri-Surdud, fiind prezenți preoții din tract în frunte cu Păr. protopop Iuliu Josan. La serviciul religios au participat credincioșii din Câmpuri și din parohiile învecinate. Răspunsurile liturgice le-a dat cerul mixt din localitate, condus cu pricepere de învățătorul local M. Herbei. Predică a rostit păr. Romul Em. Iacob din Bretea-murășană, apelând la sprijinul elementului laic, pentru reușita câștigării sufletelor înstrăinate de Dumnezeu.

După serviciul divin preoțimea s'a adunat în localul spațios al școlii din loc. Adunarea a avut caracter catihetic.

Elevilor școlii primare, repartizați în 6 clase, li s'au ținut trei lecții practice din religie, predate de păr. prot. I. Josan, păr. I. Budoiu și inv. M. Herbei, lămurind multe puncte, ce trebuie să urmărim la predarea religiei. S'a discutat apoi problema colaborării dintre învățător și preot în școală: bunăînțelegerea să fie la baza cimentării raporturilor lor. „Termine lucrările, — ne scrie corespondentul nostru — ne-am înapoiat în parohiile noastre, cu merinde nouă sufletească pentru munca ce ne așteaptă: căci „holdele sânt coapte și îmbelșugate, iar secerătorii sânt puțini”.

Congresul al 7-lea al „Uniunii naționale a studenților creștini români” s'a ținut la Brașov în 4 Decemvrie și zilele următoare.

Mii de studenți și studente, din întreaga țară, s'au întrunit cu tinerească însuflețire în bătrânul oraș cu trecut glorios în istoria bisericii și a poporului nostru. Părintele protopop al Brașovului, Dr. Iosif Blaga, căruia tinerimea studențească i-a acordat președinția congresului, a rostit cuvântul prin care tâlmăcește salutul bisericii și sentimentele ce călăuzesc pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, arătând că înaltul chiriarh se va bucura de lucrările studențimii și are credința vie, că rezultatele obținute vor folosi întregului suflet românesc. Înalt Prea Sfințitul Mitropolit trimite arhierasca sa binecuvântare, precum și expresia viilor sentimente de dragoste ce poartă acțiunii studenților.

Congresul răspunde cu vii ovațiuni la adresa Mitropolitului.

Au urmat cuvântările rostite de: reprezentanții autorităților, declarația lung aclamată a studenților poloni, și salutul studenților din Cluj, Arad, Oradea, Sibiu, Iași, Cernăuți, Chișinău și Timișoara, precum și al altor organizații studențești.

Președintele, părintele protopop Dr. Iosif Blaga, încheind festi-

vitătea deschiderii, urează congresului spor la lucru, și anunță pentru ziua următoare începerea debaterilor, conform programului stabilit.

În punctele programului zilei — și în înreg programul activității uniunii studențești creștine, — problema religioasă a preocupat, — și sperăm să preocupe în grad tot mai pronunțat, — congresele tinerimii universitare, care nu vrea să fie pustie de idealul creștin. La Brașov s'a organizat de congresiști un emoționant parastas pentru profesorul Dr. N. C. Paulescu, doctor în medicină, chimie și fizică în capitală, un distins savant, care în clipe de repaus se adăncea în filosofia creștinismului. Vrednicul om învățat și creștin, care într-o lucrare a sa a scris: „Mi-e rușine, când mă gândesc, că la sfârșitul liceului m'am îndoit de existența lui Dumnezeu”, a murit conștient, cu o senitate desăvârșită, zicând: „Nu mă lapăd de Hristos!”

Studentimea română, evocând memoria celui dispărut, făgăduiește sufletului său că, pătrunsă de ideile profesate de el, va lupta pentru realizarea lor integrală.

Nu putem decât să constatăm cu satisfacție, că studentimea creștină română își înscrie în suflet și de astă dată iubirea de lege românească și promite s'o propovăduiească și de aici înainte, în conștientă că își îndeplinește datoria sfântă către biserică și neam.

O polemică inutilă. De câteva săptămâni Glasul Monahilor, o gazetă din București, se răboiește din greu cu Oastea Domnului, spunându-i acesteia că ar fi „eretice”, fiindcă un corespondent al ei, vorbind de sfințirea unei cruci ridicată la marginea satului Vlad Tepeș, din jud. Ialomița, a scris despre cruce că este un monument Marelui Erou Necunoscut. De sigur expresiunea a fost aplicată în mod figurat și fără pretenția de a face o precizare doctrinală. Cei dela Glasul Monahilor ar face bine să-și clarifice mai întâi noțiunea ereziei, apoi să o întrebuinteze. Erezia implică doar o împotrivire îndărătnică față de un adevăr dogmatic propovăduit de biserică. Dar cum să credem noi cari avem zilnic sub ochii noștri scrisul și activitatea Oștii Domnului, că s'ar fi abătut dela doctrina despre persoana Mântuitorului (numai de aceasta poate fi vorba în legătură cu expresiunea: Erou Necunoscut), câtă vreme știm bine că tocmai credința în divinitatea Domnului nostru Isus Hristos stă la temelia scrisului, a propagandei și a întregii îndrumări religioase a Oștii Domnului?! Să cetească ori ce om obiectiv publicațiunile Oștii Domnului, să asiste la întrunirile ei și se vor convinge despre aceasta. Ea este o Oaste a Domnului! întemeiată cu scopul de a-i sluji Lui, de-a preamări numele Lui, de-a întoarce sufletele la credința în divinitatea Lui, de a se închina crucii Lui, de a fi membrii vii ai bisericii Lui, de a se împărtăși cu trupul și sângele Lui. Să-și compare cei dela Glasul Monahilor scrisul lor cu scrisul celor dela Oastea Domnului și să judece obiectiv, din care strălucește mai limpede, mai cu putere, dar totodată și mai în conformitate ca ortodoxia, credința în Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos și în divinitatea Lui!

Credem că până în cele din urmă totuși se vor convinge, cel puțin despre inutilitatea polemicii lor. Dacă au într'adevăr o râvnă sfântă pentru Hristos, să o plaseze în altă parte. Ortodoxia Oștii Domnului are paznici cu încercată vigilență.

Precizări la elucubrațiile unui tinăr iresponsabil. Ziarul „Curentul” publică în numărul său din 5 Decemvrie c. corespondența unui tinăr care semnează Ion Muntean, despre recenta manifestație antirevizionistă dela Sibiu. Micul corespondent al marelui ziar din Capitală subliniază absența Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae dela această grandioasă manifestație, adăugând că în decursul ei: „au izbucnit vehemente strigăte” contra înaltului ierarh, care „suge sângele poporului” etc. etc.

Nu pentru iresponsabilul tinarel, care trebuie să fie cuprins de groaznice ferbințeli, ci pentru cititorii ziarului „Curentul” și din respect pentru adevăr, ținem să facem următoarele precizări:

1. În ziua de 1 Decemvrie I. P. S. Mitropolit Nicolae era la București, unde importante chestiuni bisericesti îi reclamau prezența la ședințele Sfântului Sinod. De altfel I. P. S. Sa a luat cuvântul, în numele Bisericii ortodoxe române din Ardeal, în ședința solemnă a Senatului, consacrată sărbătoririi unității noastre naționale (1 Decemvrie).

2. „Vehemente strigăte” în contra Înalt Prea Sfinției Sale n'au izbucnit decât în aprinsa imaginație a tinărului corespondent, care se vede că ține să compromită cu minciunile sale prăpăstioase ziarul în a cărei slujbă pretinde că stă.

INFORMAȚIUNI

Alegerile comunale ce se fac zilele acestea, au, în deosebi dincoace de munți, o mare însemnătate. Interesele naționale românești cer ca la aceste alegeri, grupările politice să renunțe la liste separate, punând o singură listă. Astfel minoritarii, profitând de neînțelegerile noastre, se vor lăuda cu mari succese, ducând la biruință lista lor.

La Orăștie, cum ni se comunică de acolo, s'a răspuns cu multă vrednicie acțiunii revizioniste dela Budapesta. S'au perondat la tribuna vorbirilor, pe lângă reprezentanții așezămintelor culturale, și delegații diferitelor bresle, inclusiv țărani din împrejurimile orașului. Profesorul universitar, părintele Ioan Lupaș, a ținut, în legătură cu actul unirii dela 1918, o conferință ascultată cu mare interes de publicul Orăștiei. Conferențarul răspunde acțiunii unguerești de revizuire, arătând mărturisirile unui german care, — trimis în Ardeal spre a cerceta mijloacele cum s'ar putea înstrăina poporul român de neamul său, — a spus lămurit că: destinului nu-i poți sta împotrivă. În lumina acestui fel de mărturisire, s'ar putea deștepta și revizionistii.

Era timpul suprem ca guvernul să se hotărască la suprimarea timbrului pe pâne în țara aceasta atât de binecuvântată în grâu — și în timbre de tot felul

Centrul studentesc „Arboroasa”, din Cernăuți, în adunarea generală ordinară din 21 Noemvrie 1932 și-a ales pe anul administrativ 1932—33 comitetul, con-

stător din 18 membri. Președinte e Pant. Socaciu, absolvent al facultății de litere; vicepreședinte Ioan Țugui, student în teologie.

ȘTIRI LOCALE

Conferență publică. A cincea conferență, în actualul ciclu, s'a ținut la prefectură Duminecă seara, în 4 l. c. A vorbit profesorul dela liceul "Gh. Lazăr", dl Ion Armeanu. Subiectul prelegerii sale, o incursiune în spațiu, a fost dezvoltat spre mulțumirea publicului întrunit, căruia i s'a dat ocazie de a-și îmbogăți și a-și întregi cunoștințele interesante în materie de astronomie. Proiecțiunile luminoase erau și de astă dată bine primite din partea auditoriului doritor de a se instrui.

Tot felul de STAMPILE

din cauciuc, montate pe mânere de lemn, în doze sau ceasornice portative, frumos nichelate, sigile din metal pentru ceară, plăci emailate, plăci din alamă cu inscripții gravate, în orice dimensiuni, precum și tot felul de **Imprimare** furnizează pe lângă prețuri modeste

Tipografia și prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
Sibiu, Str. Tribunei 14 — Telefon 113
Comande se primesc și la Libr. Arhidiecezană, Sibiu

Ad Nr. 189/1932 (78) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Brănișca, protopopiatul Iliia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în "Telegraful Român".

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat, conform coalei B.
2. Folosința sesiei parohiale de 12 jug. pământ arabil cl. I.
3. Birul parohial câte 20 litri porumb sfărmat dela cca 150 familii.
4. Venitele stolare uzitate în tract.

Se menționează, că până la 1 Aprilie 1933, vâd. decedatului preot beneficiază de jumătate parte din toate venitele din parohie.

Reflectanții își vor înainta petițiile în termenul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie, cu prealabila încunoștințare a acestui oficiu, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Iliia, la 9 Noemvrie 1932.
În înțelegere cu Consiliul parohial:

Iuliu Josan
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Balan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgica bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebreale, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhierul Gr. Leu Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de acelaș. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de acelaș. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii, de acelaș. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contemporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sfei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Istorie biblice, de N. Crismarin. Lei 22.

Istorie bisericești, de acelaș. Lei 20.

Catehism, de acelaș. Lei 20.

Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț redus de 10 Lei;

Stilistică și Poetică și Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei;

Gramatică română cu Carte de cetire, de acelaș, cu preț redus de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș.

Partea I A, și Partea I B, à 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**:

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopiate, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemou. Lei 100.

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** **Calendarul Bunului Crestin** (Vechiul Calendar arhidiecezan) **pe anul 1933** Al 82-lea dela apariție

Cu bogată și aleasă materie și cu ilustrațiuni

Calendarul, pentru anul 1933, conține următoarele:

Reprivire asupra anului precedent. Știri și fapte: Sinodul permanent. — Raport în persoană la centru. — Pentru hirotonire. — Se va reface. — O rugăciune. — La 50 de ani. — Conferență de episcopi. — Fabrică de luminări. — Biserica Sfintei Treimi din Brașov cetate. — Despărțire după 12 ani, nou partid. — Pelerinaj la mănăstirea Brâncoveanu. — Pelerinaj la Ierusalim. — Cerc de studiu social-creștine. — Statutul. — Oastea Domnului. — Moartea episcopului Iacov și Justinian. — Alt guvern. — M. S. Regele în Sibiu. — Jamboreea. — Învățământul religios-moral. — După 500 de ani. — Congrese. —

Noaptea sfântă, versuri.

Multe sânt minunile Tale.

Un orator.

Domnul l-a chemat întru ale Sale, în amintirea răposaților preoți.

Isus prin grâu, versuri.

În țara unde se tăgăduște Tatăl.

Mama. Monahul, versuri.

Preotul.

Juroință.

«Nu, nu-l știu pe el!»

Zori de primăvară.

Cămătar cinslit.

Isus și tâlharul.

Cine are dreptate?

Banul altuia.

Fel de fel: 1. Dăruitorii. — 2. La ce sânt buni. — 3. Teasă de prisos. — 4. Multă cartel — 5. Cuvânt cu tâlc. — 6. Ce este comunismul? — 7. Izvorul. — 8. Un mic cusur. — 9. Întâi dovada. — 10. Suvenire și semeție. — 12. Hrăpărețul. — 13. Conversiunea. — 14. Răspuns.

Glume.

Tărgurile.

Anunțuri diferite ș. a.

Chipuri: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. — Octavian Goga. — Ioan Popescu. — Oastea Domnului, în adunarea dela Sibiu, cu fanara dela Orăștie și alte vederi. — Biserica dela Cioara. — Capela-monument.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii.

Calendarul s'a tipărit cu Tabloul statistic (**Semaltismul**) bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 50 Lei

Plus porto poștal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, li se dă rabat